

Rodina Langerova – taviči cínu v Seiffenu

V roce 1600 byl v Seiffenu nově zřízen Vrchní horní úřad, kde sídlil i „správce důlního revíru panství Schönberg“. Hned v sousedství se nacházela hut', do které museli všichni samostatně pracující horníci Seiffenska odevzdávat veškeré natěžené rudy k jejich dalšímu zpracování.

Prvním jmenovitě známým tavičem cínu v Seiffenu byl **Caspar Langer I.** (cca 1578–1659), který se sem spolu s rodinou, čítající ženu a celkem pět dětí, přistěhoval kolem roku 1625. Když si tu o několik let později kupoval dům, byl v listinách jako místo jeho původu uveden Pretzschendorf. Aktuálně provedené průzkumy však prokázaly, že v této obci, nacházející se nedaleko od města Dippoldiwalde, žádný Caspar Langer nežil a toto jméno zde bylo neobvyklé. Rodina se tu tedy mohla kdysi zdržovat jen krátce a přechodně. Mezi

Langerovými potomky se tradovalo, že jeho předci pocházeli původně snad odněkud z Rakouska. Žádné písemné doklady se k tomu však nedochovaly. Jedno je ale jisté: Rodina se přistěhovala v rámci velké migrační vlny během třicetileté války. Je možné, že se jednalo o jedny z mnoha náboženských uprchlíků, kteří odešli jako protestanti z oblastí násilně rekatolizovaných v období protireformace (např. Čech), do exilu a našli nový domov v Sasku.

Caspar Langer našel práci v seiffenských dolech. V roce 1635, kdy se stal kmotrem Nicolause Kadena, syna rychtáře v obci Deutscheinsiedel, byl „štajgrem v pince Seiffen“. Tento přistěhovalec se tedy mezitím vypracoval k blahobytu a dosáhl také společenského uznání. Jelikož byl váženým člověkem, ustanovili jej občané Seiffenu také svým rychtářem. Svěšený úřad vykonával během



Obr. 76: Statek č. 44, dnes Am Rathaus 2, „Seiffener Pyramidenhaus“

třicetileté války, která ochromila téměř celou ekonomiku a připravila o život mnoho lidí i ze Seiffenska. Jmenování Caspara Langerera rychtářem souviselo pravděpodobně těsně se sklářskými rodinami Schindlerů a Straußů.

18. dubna 1635 zemřel v Seiffenu 91letý Wolf Schindler, sklář ve sklárně Heidelberg a bývalý rychtář (1583–1610). Tento úřad převzal v roce 1610 jeho zeť Hans Strauß, který byl také sklářem. Přešla na něj i zemědělská usedlos obhospodařovaná posledním seiffenským rychtářem (staré č. p.* 44). Majitelem dědičného lenního statku v Seiffenu (č. p.* 1, Hauptstraße 90, „Erbgericht „Buntes Haus““) byl do roku 1635 senior sklářské rodiny. Po jeho smrti po něm pak nastoupil Hans Strauß. Selský dvůr č. p. 44 následně přešel na nového rychtáře a štajgra v pince Caspara Langerera.

Po konci války v roce 1648 se ekonomika začala postupně zotavovat a těžba cínu na Seiffensku tak opět ožila. Tento proces velkou měrou podpořilo rovněž mnoho odborníků, kteří sem přišli jako náboženští uprchlíci z Čech (například z Hory

* **OLNr.** = stará čísla popisná



Obr. 77:
Seiffenské pinky, zakreslil Günter Zielke, Seiffen

50 /117A

Zakresleny jsou zde zmíněné stoupy u dolu „Neuglückler Pinge“:

č. p. 85 (zbourána kolem roku 1960), č. p. 89 (kdysi největší stoupa Seiffenu, dnes: Hauptstraße ...) a č. p. 88b (zbourána v roce 1899)



Obr. 78 (vlevo): stoupa č. p. 85

Obr. 79: , přístřešek č. 88 (obě zbořeny); vpravo č. p. 87, (dnes: An der Binge 17).

Obr. 80:
stoupa č. p. dnes: Hauptstraße 107,
(Obchod s lidovým uměním a penzion)

Svaté Kateřiny). V malé obci se usadilo tolik nových lidí, že začala doslova prskat ve švech. Z tohoto důvodu se kolem roku 1660 nedaleko od ní založily osady Heidelberg a Oberseiffenbach, které byly později připojeny k Seiffenu a jsou dnes jeho místními částmi.

Seiffenský rychtář a tavič Caspar Langer pak po válce zahájil různé investice do těžařské infrastruktury své obce. Stal se majitelem několika stoup, nacházejících se při pince „Neuglucker Pinge“ a v samotném centru. Když pak 27. února 1659 ve svých jednadesáti letech zemřel, zanechal svým dvěma dospělým dcerám a třem synům v novém domově, do kterého se

před 34 lety přistěhovali, rozsáhlý nemovitý majetek.

Casparova dcera **Christina Langerová** (cca 1620-1674) si vzala za manžela skláře z Heidelbergu, Samuela Hiemanna. **Susanna** (1634-1692) se vdala za ševce a soudce z lidu Christopa Fischera z Oberseiffenbachu. Nejstarší syn **George Langer** (cca 1610-1654), který byl stejně jako jeho otec štajgrem, pět let předtím zemřel. Zanechal po sobě osm dětí.

Christian Langer (1614–1700) převzal zemědělskou usedlost otce (č. 44) a byl v Seiffenu 50 let soudcem z lidu. **Johannes Langer** (1631-1705) byl, stejně jako jeho otec, v Seiffenu dědičným lenním rychtářem, štajgrem, hormistrem a správcem mlýna a později jedním z prvních obyvatel nové osady Heidelberg.

Valentin Langer (1622-1698) byl také štajgrem v pince. V roce 1666 převzal dědictví po otci na pince „Neuglucker Pinge“ a v roce 1678 k tomu získal ještě stoupu (č. p. 88b). Jeho syn **Caspar II.** (1649-1694) se stal tavičem cínu a vlastnil v Seiffenu několik domů a stoup (m. j. č. p. 19),

bydlel ale v Saydě, kde vykonával také funkci dědičného lenního rychtáře. Jeho vnuk **Valentin Langer** (1675-1729) pokračoval v rodinné tradici a pracoval jako tavič cínu, štajgr a mistr stoupy. **Caspar Langer III.** koupil v roce 1699 stoupu č. p. 98, kde se nacházelo i vodní kolo, pohánějící dmychadlo sousedící tavné hutě.

Po něm následovaly ještě další dvě generace tavičů cínu: **Caspar Friedrich Langer** (1702-1772) a **Christlieb Friedrich** (1743-1826). (ctb)

Obr. 81: Stoupa (č. p. 19, dnes Hauptstraße 39)



Obr. 82:
Stoupa (č. p. 98, dnes Hauptstraße 106)



Český překlad tohoto článku najdete na následujícím odkazu: www.seiffen.de/Tourismus/ Geschichte und Traditionen.